

Sierilä-ilta 27.9.2022

- 1. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset luvat**
 - Rakennusluvut
 - Poikkeamiset
 - Asemakaava
- 2. Lapin ELY-keskuksen luonnonsuojelulain mukaiset poikkeamiset**
 - Lapinleinikki
 - Laaksoarho
- 3. Pohjois-Suomen aluehallintoviraston myöntämä ympäristö- ja vesitalouslupa**
 - Lupaehto 1d) muuttaminen
 - Lupaehto 10: Tarkkailusuunnitelmat
 - Muut lupaehdot

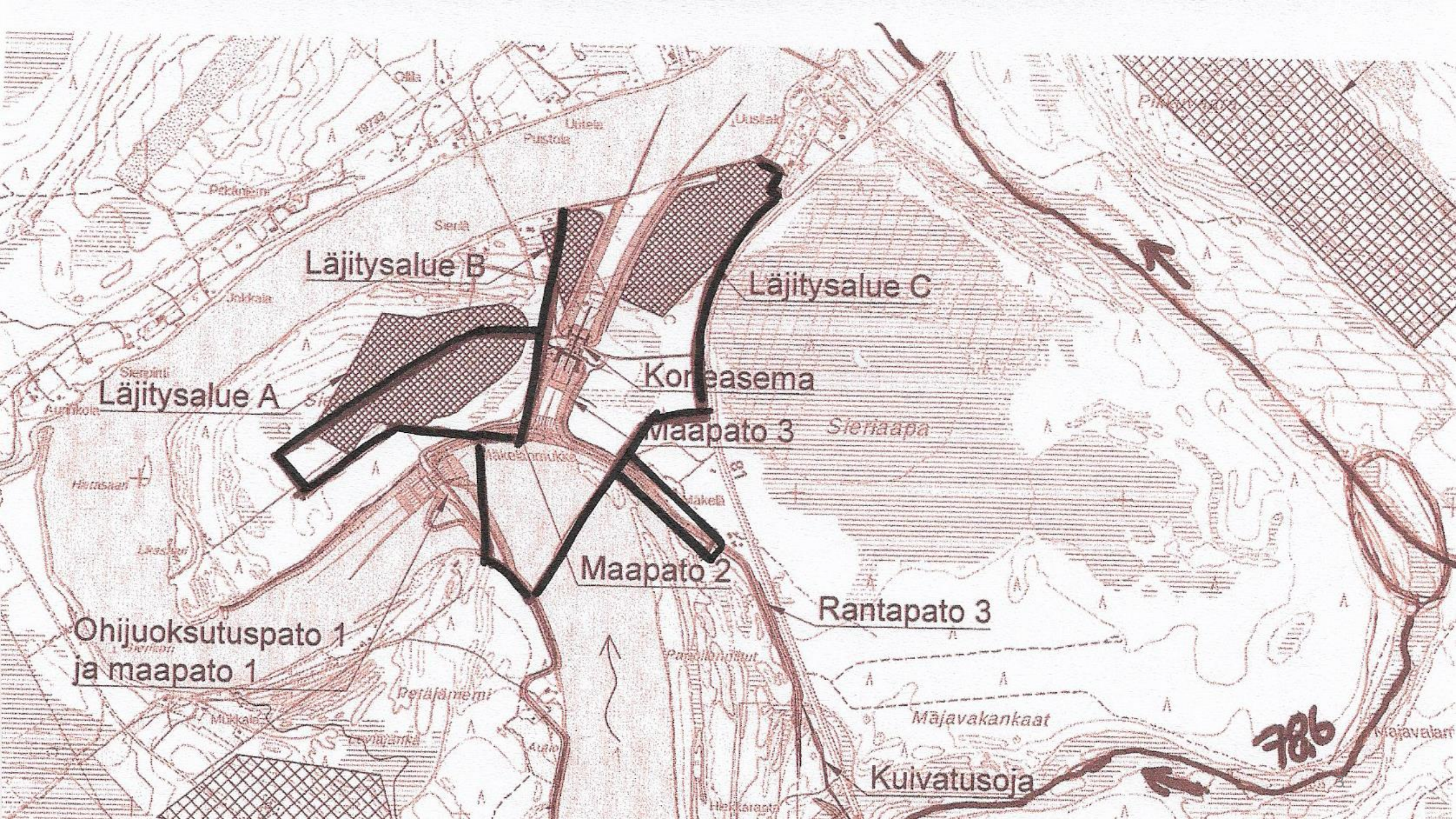
MRL:n mukaiset luvat

MRL eli maankäyttö- ja rakennuslaki ohjaa rakentamista.

Vesitalouslupa on lupa rakentamiseen mutta se ei ole rakennuslupa, vaan sen lisäksi hankkeen omistajan täytyy noudattaa MRL:n mukaisia määräyksiä. Tämän on todennut sekä hallinto-oikeus että korkein hallinto-oikeus.

Kemijoki Oy ei ole saanut missään lupa- ja oikeusprosessien vaiheissa töiden aloituslupaa ennen kuin luvat ovat lainvoimaisia. Tätä yhtiö on vaatinut jo vesitalouslupaa anoessaan ja uudelleen rakennuslupavaiheessa. Silloin Pohjois-Suomen hallinto-oikeus kielsi välipäätöksellä töiden aloittamisen, kunnes asia ratkaistaan. Uudelleen Kemijoki Oy pyytää töiden aloittamislupaa luokkuaseman poikkeamishakemuksessa 2022.

Pato on suunniteltu W-alueelle.

Läjitysalue B

Läjitysalue C

Läjitysalue A

Korkeasema

Viaapato 3

Sieräpää

Ohjuksutuspato 1
ja maapato 1

Maapato 2

Rantapato 3

Kuivatusoja

786

MRL:n mukaiset luvat: rakennuslupa

- Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunta (ymla) myönsi kone- ja luokkuasemille rakennusluvan helmikuussa 2018.
- SLL Rovaniemi, SLL Lapin piiri ja hankealueen naapurit valittavat luvasta Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen (PSHaO).
- Lupa kumottiin maaliskuussa 2019.
- PSHaO edellytti, että rakennuksille määrätään MRL:n mukainen poikkeaminen rakentamisesta ja kaavamääräyksistä.
- Kemijoki Oy valitti päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen (KHO) ja hävisi huhtikuussa 2020.

MRL:n mukaiset luvat: poikkeaminen 1)

- Ymla kuulutti poikkeamisen kaava- ja rakentamismääräyksistä elokuussa 2019. Teimme huomautuksen suunnitelmiin.
- Ymla äänesti asiasta, äänet jakautuivat 5-5, puheenjohtajan ääni ratkaisi ja poikkeaminen annettiin.
- Valitimme PSHaO:een joulukuussa 2019, perusteluina MRL:n hengen vastaisuus. Mielestämme alueelle pitää laatia uusi yleiskaava 1990-luvulla tehdyn ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) tavoitteiden mukaisesti. Vuoden 2001 yleiskaavasta tehtiin liian suppea.
- Vetosimme kuntalaisten yhdenvertaiseen kohteluun luvissa rakentaa rannoille. Kerroimme direktiivillä suojelluista lajeista, joita on löytynyt alueelta.
- Päätös tuli maaliskuussa 2021, luokkuasemaa koskeva päätös palautettiin, koska ymla ei ollut oikea paikka päättää rantarakentamista koskevasta asiasta. Koneaseman poikkeamislupa pysyi voimassa.
- Haimme KHO:sta valituslupaa, jota ei myönnetty. Asia käsiteltiin lokakuussa 2021.

MRL:n mukaiset luvat: poikkeaminen 2)

- Kaavoituspäällikkö kuulutti helmikuussa 2022 MRL:n mukaisen luvan poiketa yleiskaavan mukaisesta käyttötarkoituksesta ja rakentamisrajoituksesta, sekä rakennusluvan Sierilän voimalaitoksen luokkuasemalle.
- Teimme yhdyskuntasuunnittelun lautakunnalle oikaisuvaatimuksen kaavoituspäällikön myöntämään poikkeamiseen elokuussa.
- Syyskuussa lautakunta hylkäsi oikaisuvaatimukset, joita oli yhteensä neljä; kaksi yksityishenkilöiltä ja kaksi yhdistyksiltä. Päätöksestä jätettiin eriävä mielipide.
- Lautakunnan päätöksestä voi hakea muutosta kunnallisvalituksella PSHaO:sta. Päätöstä ei ole vielä kuulutettu mutta se tapahtunee lokakuun aikana. Muutoksenhaku-aika on 30 päivää kuulutuksesta.

MRL:n mukaiset luvat: 2. rakennuslupa

- Ymla kuulutti rakennusluvut uudelleen toukokuussa 2020, teimme suunnitelmiin huomautuksen.
- Mielestämme alue tarvitsee asemakaavan. Vetosimme lautakuntaan vastuullisena ympäristönsuojelun valvojana, jotta Kemijoki Oy noudattaa vesilupansa lupaehtoja. Epäilimme patoturvallisuudentoteutumista ja halusimme suunnitelmat läjitysalueista nähtäväksi.
- Rakennuslupa myönnettiin, valitimme siitä PSHaO:een, hävisimme, emme enää jatkaneet valittamista KHO:een.
- Tuloksena on, että koneasemalla on rakennuslupa voimassa 11.3.2023 asti mutta luokkuasemalla ei ole ollenkaan rakennuslupaa.

MRL:n mukaiset luvat: Asemakaava

- Elinvoimalautakunta kuulutti asemakaavan ja jätimme mielipiteen osallistamis- ja arviointisuunnitelmaan lokakuussa 2020.
- Jätimme muistutuksen valmisteluvaiheen kaavaluonnokseen. Totesimme jälleen, että kaava-alueelta on löydetty laaksoarhoa. Konsultin tekemässä luontoselvityksessä ei mainita laaksoarhoesiintymiä. Kemijoki Oy kertoo viranomaisneuvottelussa syksyllä 2021, että kyseessä oli väärinkäsitys.
- Kaavoittaja rajasi kaavaehdotukseen direktiivilajille suojavyöhykkeen.
- Kesinä 2021 ja 2022 laaksoarhoja löytyi lisää laajemmalta alueelta SLL Rovaniemen järjestämällä luonnonkukkapäivän retkillä ja vapaaehtoisten kartoituksissa. Retket sijoittuvat alku kesään, jolloin laaksoarho kukkii ja on parhaiten havaittavissa.
- Jätimme muistutuksen kaavaehdotukseen toukokuussa 2021. Edelleen pidämme kaava-alueen rajausta liian suppeana.

Lapin ELY:n poikkeamiset: laaksoarho

- Kemijoki Oy:llä on lupa poiketa laaksoarhon suojelumääräyksistä ja velvoite tehdä siirtoistutuksia vuodelta 2016. Tämä koskee 13 laaksoarhoesiintymää sillä alueella, jolla vesi tulisi nousemaan.
- Lapin Elyn antamasta luvasta ei valitettu.
- Uusia esiintymiä on löytynyt sekä Sieriniemestä, voimalaitoksen alakanavan kohdalta ja läjitysalueille merkityiltä alueilta, että muualta hankkeen vaikutusalueelta.
- Kemijoki Oy:n on haettava näille kaikille luvat poiketa rauhoitusmääräyksistä.

Lapin ELY:n poikkeamiset: lapinleinikki

- Lapin Ely-keskus myönsi poikkeamisen rauhoituspäätöksestä toukokuussa 2021. Samaan päätökseen oli kerätty useamman vuoden aikana tehtyjä havaintoja.
- Valitimme asiasta PSHaO:een heinäkuussa 2021. Vastaselitys on annettu tammikuussa 2022.
- Asiaa ei ole vielä otettu käsittelyyn.
- Lisää esiintymiä on löytynyt hankealueelta, niiden tiedot on toimitettu Lapin Ely-keskukselle, Kemijoki Oy joutuu hakemaan niille uudet luvat.

Vesiluvan lupaehto 1d): rakentamisen aloitus

- Määräaika umpeutui 21.5.2021
- PSAVI myönsi jatkoa lupaehtoon kolme vuotta. Rankentamiseen ei haettu lisääaikaa. Laitos täytyy olla valmis vuoteen 2027 mennessä.
- Jatkolupa kuulutettiin ja SLL muistutti siitä WWF:n kanssa.
- Valitimme luvasta Vaasan hallinto-oikeuteen. Perusteluina oli YVA:n vanhentuminen.
- Oikeus on pyytänyt vastineet noin 800 maan- ja vedenomistajalta hankkeen vaikutusalueelta viime kesänä.
- Seuraavaksi teemme näihin mahdollisiin vastineisiin vastaselitykset. Kemijoki Oy ja viranomaiset ovat myös jättäneet vastineet.

Vesiluvan lupaehto 10

- Rakentamisaikainen tarkkailusuunnitelma
- Käytönaikainen tarkkailusuunnitelma
- Kuulutettiin maaliskuussa 2022, laadittiin muistutus, tehtiin oikaisuvaatimus PSAVI:on.
- Vaadimme, että Kemijoki Oy täydentää ensin suunnitelmansa Ely-keskuksen vaatimalla tavalla.
- Molemmat tarkkailusuunnitelmat perustuvat siihen, että tarkkailut aloitetaan vuosi ennen rakentamista.

Vesiluvan muut lupaehdot & muuta keskeneräistä

- Havainnot muista lajeista ja elinympäristöistä
- Läjitysalueiden maisemointisuunnitelmat
- Rapuserelvitys
- Korkönnimen perinnemaiseman tuhoaminen
- Mukkaojan ohitusuoma
- Majavaojan kautta Hanniojaan ohjattavat rantapadon suoltovedet
- Kalatalousvelvoitteiden muuttaminen Kemijoella
- Kemijoki Oy:n hallintoneuvoston investointi- ja rakentamispäätökset

Muuta toimintaa ja muita toimijoita

- Vaatimus uudesta ympäristövaikutusten arvioinnista Lapin Elyyn
 - Kantelut EU:n komissioon
 - Lausunto Ympäristöministeriön nimeämästä Yläkemijoen kylämaisemat arvokkaasta maisema-alueesta
 - Lausunto Lapin Ely-keskukseen Kemijoen vesienhoitosuunnitelmasta
 - Kirjelmöinnit Kemijoki Oy:n hallintoneuvostolle ja Rovaniemen kaupungin päättäjille
 - Sieriniemen siunaus – soutu tapahtuma vuodesta 2017
 - Taidenäyttely
 - Concrete Reasons –elokuva
 - #vapautavirrat SLL:n kamppanja FrehabitLIFE
 - Esitys ohitusuomista ja kutualueista
- Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri ry.
 - Suomen luonnonsuojeluliitto ry.
 - Luonto-Liitto ry.
 - WWF Suomi
 - Muut yhdistykset
 - Yksityishenkilöt
 - Taiteilijat

- Kiitos!
- rovaniemi@sll.fi
- sll.fi/rovaniemi